

مذکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۲۱) خردادماه ۱۳۵۳

فهرست مطالب :

- ۱- قرانت اسامی غائبین جلسه قبل .
  - ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: زرین پور- دکتر علمی- دکتر متین- کاظم سعودی .
  - ۳- تقدیم لوایح: تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی، تشکیل وزارت صنایع و معادن و تشکیل وزارت بازرگانی، بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر .
  - ۴- معرفی آقای علی اصغر طباطبائی بسمت معاون پارلمانی وزارت دارائی بوسیله آقای انصاری وزیر امور اقتصادی و دارائی .
  - ۵- تقدیم لایحه اصلاح بندسه ماده دو قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی، بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .
  - ۶- اعلام وصول پنج فقره لایحه از مجلس سنا:
    - ۱- لایحه تقلیل حق نیت سفارش کالا ۲۷- لایحه پرداخت مستمری به آقای عبدالخالق رومانفسکی دو بیچ ۳- لایحه موافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه ۴- لایحه تغییر نام وزارت راه و بو زارت راه و ترابری و تجدید تشکیلات و تعیین وظایف آن ۵- لایحه حفاظت و بهسازی محیط زیست .
    - ۷- طرح و تصویب فوریت لایحه موافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اقتصاد راجع بموافقت نامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان و ابلاغ بدولت .
  - ۹- تصویب صورت جلسه قبل .
  - ۱۰- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به منتفی بودن تصویب نامه مربوط به اضافه حقوق معلم و ارسال بمجلس سنا .
  - ۱۱- تقدیم لایحه تشدید مجازات ربایندگان اشخاص بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری .
  - ۱۲- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به منتفی بودن تصویب نامه مربوط به پرداخت ترمیم حقوق معلمان بخواص صدر صد اشل مقرر و ارسال بمجلس سنا .
  - ۱۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع بموافقت نامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مغولستان .
  - ۱۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان .
  - ۱۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی و ارسال بمجلس سنا .
  - ۱۶- اعلام تنفس- ختم جلسه .

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

- ۱- قرانت اسامی غائبین جلسه قبل
رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.
(بشرح زیر خوانده شد)
غائبین با اجازه - آقایان:
دکتر ابوالهدی- محمد علی آموزگار- مهندس
- احتشام شهیدی- احمد- احمدی- اخلاقی - مهندس
اسدی لنگرودی - امام مردوخ- غلامرضا بهادری- پسیان-
توسلی- جعفری- جهانشاهی- چنگیزی- دکتر حاتم- دیبیم-
دکتر رشتی- رشیدی- ریگی- زرین پور- دکتر سنگ -

صادقی - دکتر صالحی - عبدالحسین طباطبائی - مهندس عدل - مهندس عطائی - دکتر عظیمی - دکتر غنی - فرنود - فریدونفر - مهندس کیب - دکتر لقمان ادهم - اکبر مسعودی - سید کاظم مسعودی - مظهری - دکتر نایبی - نجدشیبانی - خانم ابراهیمی - خانم ابتهاج سمیعی .

غائبین مریض - آقایان :

تیمسار حکیمی - دکتر شریف امامی - دکتر فروزین - مافی - دکتر مشایخی - مهرزاد .

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر زرین پور - دکتر علومی - دکتر متین - کاظم مسعودی .

رئیس - نطق های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر زرین پور تشریف بیاورید .

زرین پور - با اجازة جناب آقای رئیس ، همکاران محترم ، بدون شك روز ۲۳ خردادماه سال ۱۳۴۷ یکی از پرافتخارترین و درخشانترین روزهای تاریخ ایران بشمار میرود ، زیرا در چنین روزی بود که شاهنشاه آریامهر در مراسمی که بافتخار معظم له در دانشگاه هاروارد آمریکا برپا بود ، يك ابدۀ مقدس انسانی و لازم الاجرا را به جهانیان عرضه فرمودند (صحیح است) و تشکیل لژیون خدمتگزاران بشر « شاهنشاه آریامهر بخوبی باین حقیقت واقف بوده و هستند که هر چه دنیا بیشتر در راه تعالی و تکامل تکنولوژی گام برمیدارد میبایستی بهمان اندازه نیز در جهت رفاه انسانها و حل مسائل و معضلات جامعه بشریت کوشا و بی گیر باشد ، در غیر این صورت پیشرفت سریع تکنولوژی به نتایجی و بدون توجه به مسائل انسانی ، خود میتواند مشکلات بشمار و گرفتاریهای روز افزون برای جهان و مردم آن بوجود آورد ، بهمین مناسبت بود که رهبر عالیقدر ملت ایران لزوم يك جنبش بین المللی را در این زمینه توصیه و تشکیل «لژیون خدمتگزاران بشر» را در سطح جهانی اعلام فرمودند . (صحیح است) . به پیروی از همین نیات انسان دوستانه و خیرخواهانه شاهنشاه ایران است که می بینیم مثلا در حال حاضر که کنگره جهانی تبلیغات در کشور ما در حال برگزاری است کار خود را با تم حقوق بشر آغاز میکند و امر تبلیغات را که در دنیای امروز یکجا در استخدام امور اقتصادی و معرفی کالا های تجاری و صنعتی در آمده است در کشور ما بخدمت انسانها گرفته شده و در لولای دفاع از حقوق آنان قرار میگیرد .

— هنگامیکه والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی ریاست عالیة کمیته ایرانی حقوق بشر ، کنگره جهانی تبلیغات را در تهران با تم حقوق بشر افتتاح فرمودند ملت ایران از این ابدۀ انسانی و ابتکار افتخار آمیز معظم لها احساس غرور نمود و بدینا ثابت کرد که همه جنبشها میتوانند قبل از هر چیز مسائل بشری و رفاه و آسایش انسانها را سرلوحه برنامه خود قرار داده ، و سپس بجهت دیگر آن توجه نمایند (صحیح است) .

در اینجایی مناسب نمیدانم بعرض همکاران محترم برسانم که کانون ناسیونالیست ایران به پیروی از افکار بلند شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ملت ایران در امر جمع آوری اعانه بمنظور کمک به گرسنگان آفریقای پیشقدم شده و اعضای کانون در این امر مقدس و بشردوستانه از خود جنبش همه جانبه ای نشان دادند ، خوشبختانه با استقبال گرم ملت نوع دوست ایران مواجه گردیدند .

اینجانب به نمایندگی از سوی اعضای کانون ناسیونالیست ایران در این ساحت مقدس از نمایندگان ملت ایران نیز تقاضا دارم در این امر انسانی شرکت فرمایند .

توفیق همگان را در راه خدمت هر چه بیشتر به میهن عزیز تحت رهبری شاهنشاه آریامهر از خداوند بزرگ آرزو مندم (احسن - احسن) .

رئیس - آقای دکتر علومی بفرمائید .

دکتر علومی - شاهنشاه آریامهر رهبر انقلاب بزرگ شاه و ملت هفته پیش هنگام دریافت دکترای افتخاری دانشگاه جرج واشینگتن ، یکی از بزرگترین دانشگاههای جهان ، بار دیگر اعلام فرمودند که انقلاب ایران با هیچیک از ایسمها مطابقت ندارد (صحیح است) .

رئیس دانشگاه جرج واشینگتن با ستایش انقلاب ایران و فرامین اخیر اعلیحضرت همایونی ، در مورد تأمین آموزش و بهداشت رایگان و نقش شخصیت شاهنشاه ایران در رفع بحران جهانی نفت احساس افتخار و مباهات دانشگاه جرج واشینگتن را از تقدیم دکترای افتخاری در رشته خدمات انسانی به پیشگاه شاهنشاه ایران معروض داشت و این افتخار و مباهات برای ملت ایران و بویژه برای دانشگاهیان ایران است که در کشوری

زیست میکنند که شاهنشاه این کشور در انجام خدمات انسانی و بشردوستانه مسایه افتخار مردم جهان است . (صحیح است) .

شاهنشاه ایران در پاسخ رئیس دانشگاه جرج واشینگتن میفرمایند: ما به اقدامات و گامهایی که برای مردم کشورمان برداشته ایم ادامه خواهیم داد و برای کمک به حل مشکلات کشورهایی که نیاز به کمکهای خارجی دارند کمک خواهیم کرد تا سطح زندگی خود را به سطح قابل قبولی برسانند (صحیح است - احسن) .

در باره انقلاب ایران بار دیگر شاهنشاه ایران تأکید میفرمایند که کار های ما با هیچیک از ایسمها مطابقت ندارد . منطق انقلاب ما بر این پایه است که سطح زندگی مردم کشورمان را در چهارچوب آزادیهای فردی و شخصی و ترقی و تعالی روح و فکر آنان بالا ببریم .

رهبر انقلاب ایران درباره مبانی و فلسفه انقلاب ایران ، اندرزها و دستورالعملهایی به سربازان انقلاب ، به پاسداران انقلاب ، به بهره وران از تجلیات انقلاب ایران یعنی همه قشرها و طبقات بهره مند از انقلاب صادر میفرمایند که برای همه پژوهشگران انقلاب و دیگر گروههای اجتماعی ملت ایران چراغ راه و مشعل فروزان راهنمای ملت ایران است . (صحیح است) .

انقلاب ایران بر پایه معنویت و محبت و دوستی و عشق و تفاهم تکوین یافته است . به فرموده شاهنشاه ایران ، از نظر معانی انقلاب ایران ، پیرو آن اصولی عالیة مذهبی و اخلاقی و فکری و معنوی هستیم که در طول هزاران سال وجه مشخص فرهنگ اصیل ایران بوده است . چه تعالیم کهن زرتشتی . چه اصول و مقررات عالیة اسلامی . چه افکار و تعالیم فلاسفه و متفکران و عرفا و شعرا و نویسندگان ایران ، همه و همه بما آموخته اند که لازمه زندگی هرا اجتماع واقعی محبت و دوستی و تفاهم است . بقول حافظ ، سخن سرای پارسی :

خلل پذیر بود هر بنا که می بینی

بجز بنای محبت که خالی از خلل است

اسلام دین برادری و تفاهم و تعاون و تقوی است ، نما للمؤمنون اخوة ان اکرمکم عندالله اتقیکم (احسن) .

و انقلاب ایران با الهام از تعالیم عالیة اسلام ،

انقلاب برای سعادت و آسایش انسانها - شکوفان شدن استعدادها وجود یگانگی و تأمین رستگاری و پیشرفت جامعه است بنابراین هیچیک از مرامهایی که بر پایه دشمنی و نفاق و بر مبنای فلسفه مادی - ماتریالیسم یا تضاد طبقاتی مبتنی باشد نمیتواند مورد قبول انقلاب ایران قرار گیرد و اساساً فلسفه مادی ماتریالیسم با روح ملی ما ، با آئین مذهبی ما ، با طرز فکر ماسازگار نیست . انقلاب ایران فلسفه مارکسیسم را با هر شکلی که باشد مردود میدانند (صحیح است) خواه بنام مارکسیسم اسلامی باشد یا بنام مارکسیسم نوع دیگر . منطق انقلاب ایران با الهام از تعالیم عالیة اسلام با مارکسیسم تضاد دارد (صحیح است) منطق انقلاب ایران مارکسیسم اسلامی را محکوم میکند (صحیح است) جهان خداپرستی و ایمان و تقوی و تعاون اسلامی با منطق مادی منحصرأ طبقاتی که حتی تاریخ را فقط جنگ طبقات میداند تضاد آشکار و بین دارد (صحیح است) .

مارکسیسم اسلامی از نظر منطق خداپرستی و منطق ملی ، مبانی اقتصادی و اجتماعی قابل تصور نیست . با اسلام است یا مارکسیسم . یا جهان معنوی یکتا پرستی و وحدت اسلامی است یا ماددیگری و ماددیگرائی و مبانی قشری مارکسیسم .

آنان که دم از مارکسیسم اسلامی میزنند خودشان هم میدانند که روح تعالیم عالیة اسلام از زندگی منحصرأ مادی و قشری برای فلسفه هائی نظیر مارکسیسم بیزار است جهان اسلامی ، جهان اخوت و تعاون و فضیلت و تقوی است . جهان مارکسیسم دنیای منحصرأ مادی گمراه زندگی مادی بدون آزادی - بدون دموکراسی است

میوان جیلاس نویسنده کتاب

La nouvelle Classe

«طبقه جدید» تجلیات آن نوع زندگی را خوب مجسم میکند . (عباس میرزائی - اسلام مارکسیست ندارد) (صحیح است) بلی من این جا اعلام میکنم اسلام با مارکسیست تضاد دارد آنهایی که این مسائل را اعلام میکنند با منطق اسلام آشنائی ندارند (احسن) .

منطق انقلاب ایران نمیتواند با آن نوع دموکراسی جوامعی موافق باشد که گروه گروه از زن و مرد و پیر و

جوان و کودک و نوجوان ضمن نقل مکانهای اجباری جان میسپارند و کوچکترین خبری و اثری از آنان نیست. دموکراسی در منطق انقلاب ایران، در منطق الهام گرفته از تعالیم اسلامی، بمفهوم وجود دموکراسی سیاسی و در عین حال دموکراسی اقتصادی و اجتماعی بر مبنای اقتصاد دموکراتیک است (صحیح است) و نه اقتصاد مارکسیستی قربانی کننده استعداد های فردی و موانع ثمر بخشی هر نوع تلاش و کوشش و سعی و مجاهدت.

منطق اسلام، منطق آدمهای ماشینی بی تفکر را نمی پذیرد. منطق اسلام، منطق تلاشهاست.

مسئله تولید و توزیع در نظام انقلابی و ایرانی و اسلامی انقلاب ایران با سیستم بازده افتخار آفرین با انعکاس جهانی داشته است و بینیم شکستها و بحرانیهای سیستمهای اقتصادی دیگر.

مدعیان مارکسیسم اقتصادی میخوانند ایران اسلامی هم همان شکستهای مارکسیستی را داشته باشد محال است (احسن).

انقلاب ایران با اصالتهای انقلابی و ویژگیهای ملی جامعه ایران، با اقتصاد شکوفان با رشد حدود ۴ درصد دارای منطق خاص اسلامی و ایرانی خویش است، هر نوع تقلید - هر نوع فکر ناسازگار با مبانی ملی و مذهبی ما از نظر منطق انقلاب ایران محکوم است. منطق مستحکم انقلاب ایران، مارکسیسم اسلامی را محکوم میکند. مارکسیسم اسلامی، ساخته و پرداخته افکار اجانب است، بنایی است باطل و محکوم از سوی ملت ایران. سازندگان مارکسیستهای اسلامی عرض خود میبرند اما نخواهند توانست کوچکترین اثری در افکار و عقاید نسل جوان و دیگر گروههای ملت ایران داشته باشند. بیان احساس قلبی همه افراد ملت ایران، دانشگاهیان، کارگران، کشاورزان و دیگر گروههای ملت ایران با شعار مقدس میهنی و ملی ما است. جاوید شاه (احسن).

رئیس - آقای دکتر متین بفرمائید.

دکتر متین - جناب آقای رئیس - نمایندگان محترم، ملت ایران بیکبار دیگر شاهد افتخارات بزرگی است که نصیبش شده و آن اعطاء درجه دکتری افتخاری

دانشگاه بزرگ جرج واشنگتن به شاهنشاه آریامهر میباشد. این اولین بار نیست که شاهنشاه ما از دانشگاههای بزرگ نسبت به خدمات انسانی و بشردوستی و نوع دوستی خود مورد تجلیل فراوان قرار میگیرند (صحیح است) شاهنشاه عزیز ما چهره بین المللی هستند که همیشه مورد احترام ملت ما بوده و در هر موقعیتی از اقدامات بشردوستانه و انسانی معظم له به نحوی تقدیر و تمجید شده است (صحیح است) این بار دانشگاه بزرگ جرج واشنگتن با احترام خاصی دکتری افتخاری را نسبت به خدمات نیکوکارانه شاهنشاه محبوب تقدیم نموده و لذا ملت ایران بسار مباهمی و مفتخر است که چنین رهبر بزرگ و اندیشمندی دارد که در پهنه سیاست گیتی چون نگین بر قیمتی میدرخشد (صحیح است) بلی این حقیقتاً پادشاه دانشمند و بزرگ و انسان دوست ماست. که افکار بلندشان همیشه بشردوستانه بوده است.

از خداوند بزرگ از طرف ملت ایران و نمایندگان مجلس طول عمر و سلامت معظم له را آرزو و مسئلت میکنم (صحیح است) تا بتوانند با صحت جسم بیش از پیش. ملت ایران را در افکار عالم سر بلند و بلند آوازه نموده و ترقیات عظیم دیگری در جمیع شئون اقتصادی و سیاسی و فرهنگی و اجتماعی نصیب ملت و مملکت ایران بفرمایند زیرا چنین کنند بزرگان چو کرد باید کار، چنین نماید شمشیر خسروان آثار (احسن) موضوع دیگری که باید بعرض نمایندگان ملت ایران برسانم مسافرت جناب آقای تقی الدین صلح نخست وزیر کشور دوست و همسایه و هم کیش مالبنان است. ملت و کشور ایران از دیرباز با کشور لبنان روابط بسیار صمیمانه و برادری و هم کیشی و فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی داشته که مرور زمان باین روابط و حسن تفاهم بین دو کشور بسیار افزوده است (صحیح است) مخصوصاً مسافرت اخیر شاهنشاه آریامهر به لبنان و مسافرت حضرت رئیس جمهور لبنان به ایران و مسافرت فعلی نخست وزیر این کشور در بسط و توسعه روابط هم جانیه کشور امروز و آینده بسیار درخشان و تابناکی خواهد داشت. (صحیح است).

جناب تقی الدین صلح در مصاحبه اختصاصی خود با مخبرین جراید ایران و رادیو تلویزیون گفته است قلب

من سرشار از محبت شاهنشاه آریامهر و احترام بمعظم له و ملت نجیب و کهن سال ایران است (احسن) و مردم لبنان مانند همه جهانیان به پیشرفت های ایران با دیده تحسین مینگرند.

اسم مسافرت در بسط و توسعه روابط اقتصادی و جهانگردی بین دو کشور ایران و لبنان که هر دو موفقیت توریستی و جهانگردی ممتازی دارند و مخصوصاً با انعقاد قرارداد جهانگردی بین ایران و لبنان که در فروردین گذشته انجام شده وجهه خاصی باین روابط و توسعه روابط بازرگانی و توریستی و اقتصادی داده است.

کشور لبنان از مدتها پیش روابط فرهنگی بسیار بسطی بنا بر ایران داشته و عده ای از شخصیت های مملکت ما تحصیلات خود را در رشته های مختلف در دانشگاه های لبنان پایان رسانیده اند که از آن جمله نخست وزیر محبوب و خدمتگزار ما جناب آقای امیر عباس هویدا است که تحصیلات متوسطه را در بیروت انجام داده و همین جناب تقی الدین صلح نخست وزیر لبنان در لیسه فرانسوی بیروت معلم ایشان بوده اند بهر حال برخورد و ملاقات و اجلاس های این دو نخست وزیر که جنبه بسیار معنوی و عارفانه و فاضلانه داشته است موجب خرسندی ملت ایران گردیده است که واقعاً ملت و کشور لبنان را دوست دارد (صحیح است) امیدوارم در سایه رهبری های خردمندانه و دایمانه شاهنشاه آریامهر و حضرت رئیس جمهور لبنان و دولت خدمتگزار هویدا و دولت تقی الدین صلح روابط همه جانبه اقتصادی - سیاسی - فرهنگی - اجتماعی - توریستی و جهانگردی بین ایران و لبنان روز بروز توسعه یابد (انشاء الله).

نخست وزیر خدمتگزار ما در نطق رسمی که بزبان عربی بسیار بسیار فصیح در سر میز شامی که با افتخار جناب آقای تقی الدین صلح ترتیب داده بودند مبانی و داد و دوستی و روابط صمیمانه و بالاخص نظر عالی شاهنشاه ما را در مورد حقانیت ملت های عرب و مخصوصاً در مورد لبنان تشریح و ستودند و اظهار داشتند دولت ایران

همیشه تجاوز به لبنان را محکوم کرده است (صحیح است). موضوع دیگری که لازم است بآن اشاره کنم مکرر از پشت همین تریبون از وزارت راه تقاضا کردم ۲۵ کیلو متر جاده بابل گنچ افروز تا ابتدای بیمارستان و زایشگاه ۲۵ شهریور که از بزرگترین و کاملترین بیمارستانهای مازندران است و به امر شهبانوی معظم و نیکوکار بنا شده است و مورد استفاده حداقل ۵۰۰ هزار نفر از اهالی شاهدوست و وطن پرست بابل و آمل و شاهی و بندپی غربی و بندپی شرقی و درون کلا و گنچ افروز است و بسا بر آوردی که وزیر سابق راه که یادش بخیر جناب آقای مهندس حسن شالچیان نموده در حدود دو میلیون و هشتصد هزار تومان خرج دارد برای استفاده کامل بیماران و زائران و رساندن دارو و عبور و مرور راحت آمبولانس و وسایط نقلیه ساکنین اطراف این راه و استفاده کامل از چنین بیمارستان مجهزی آسفالت گردد من از وزارت راه میخواهم که از هر طریق که ممکن باشد و لوازم صرفه جوئی های وزارت این راه برای دادن جواب مثبت به تقاضای ۵۰۰ هزار نفر از اهالی شهرهای نامبرده این راه را آسفالت نمایند موضوع دیگر باز هم تقاضای من از وزارت راه است که به مدیر کل راه استان دستور بدهند راه قدیم سی کیلو متری شوسه آمل بابل که مورد استفاده کشاورزان بیش از ۵۰۰ قریه از قراء آمل و بابل است با شن ریزی مرمت نموده و مخصوصاً در فصل بارندگی دائرنهنگدارند تمام شهر بابل در سی سال پیش آسفالت شده آسفالت خوبی هم بوده و مدت سی سال هم از آن استفاده شده است اکنون شهرداری بابل و شهردار جوانش که خیلی خوب کار میکند در مقام تجدید آسفالت شهر در خیابانهای اصلی و خط جدید کمربندی دوبانده و میدان بزرگ ورود به شهر بابل است از خانم صوفی معاون پارلمانی وزارت کشور میخواهم که بعرض جناب آقای دکتر جمشید آموزگار وزیر کشور برسانند که برای اتمام آسفالت این خیابانها و تا قبل از رسیدن فصل بارندگی مبلغ پنج میلیون تومان حداقل شهرداری بابل کم کم نماینده آسفالت نیمه کاره تمام شهر بابل تمام شود.

ضمناً مقدمات و تنظیم قرارداد با مقاطعه کار و مهندس مشاور برای ساختمان دادگستری و ثبت شهر بابل با تمام رسیده از معاون پارلمانی وزارت دادگستری و جناب دکتر بهرون معاون پارلمانی وزارت آبادانی و مسکن میخواهم که ساختمانها هر چه زودتر و قبل از رسیدن فصل بارندگی شروع کنند.

همانطور که در جلسات عیدیه بعرض نمایندگان رساندم فرهنگیان بابل که ۱۸۰۰ نفر هستند با جمع آوری پول بمبلغ پنج میلیون تومان زمینی بمساحت دویست هزار متر مربع در بهترین نقطه شهر بابل برای ساختن خانه جهت فرهنگیان تحت عنوان شرکت تعاونی مسکن کارکنان آموزش و پرورش بابل آماده کردند دولت خدمتگزار هویدا هم موافقت دارند که تا میزان ۶۰ الی ۸۰ درصد هزینه این خانهها به شرکتهای تعاونی مسکن کارکنان دولت کمک کند اگر چنین کمکی به فرهنگیان بابل شود صرف نظر از اینکه از لحاظ اقتصادی و پیدایش کاربری طبقات مختلف کارگران فنی و عادی نتیجه عالی خواهد داشت اصولاً در زیبایی شهر و تهیه مسکن مناسب بهداشتی برای فرهنگیان که در این برنامه ۵۰۰ خانه پیش بینی شده تأثیر نیکویی خواهد داشت از بانک رهنی و وزارت آموزش و پرورش میخواهم که برای پیاده کردن این برنامه عمران و آبادانی واجتماعی و کمک به فرهنگیان زحمتکش که مردان مدیر فردای این مملکت را پرورش و تعلیم و تربیت میدهند و تهیه وسائل آسایش و راحتی آنان اقدام مؤثر و عاجل معمول دارند. متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای کاظم مسعودی بفرمائید.

کاظم مسعودی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم، با این ترتیبی که همکار عزیزم آقای دکتر متین بیانات خودشان را فرمودند ملاحظه میفرمائید که ما اگر در نطقهای قبل از دستور خیلی خلاصه وزود میگذریم برای این است که حساسیت و موقعیت مملکت ما طوری است که باید برای وقت مملکت و مجلس ارزش قائل باشیم و تذکرات مفید را بگوئیم وزود بگذریم. وقتی به روزنامهها نگاه میکنیم میبینیم در سطح دنیا آنچنان مردم جهان متوجه ایران شدهاند که اصولاً فرصت نیست

که وسائل ارتباط جمعی و مجلس و دیگر تشکیلاتمان آنچه را که حقیقت است بگویند و این مملکتی است که در دوازده سال پیش آمدند و گفتند که مملکت ورشکسته است ولی الآن این مملکت در همه جای دنیا سرمایه گذاری میکند و این قیمت دارد، ارزش دارد (صحیح است) و ما باید این موقعیت را درک کنیم و همه ما با همین نظم و ترتیب و انضباط و دیسیپلینی که حزب ما تعلیم داده است در موقعیتهایی که فراهم میشود مطالب را بازگو کنیم (صحیح است) مجلس ایران همگام با وسائل ارتباط جمعی برای بازگو کردن هر چه بیشتر و بهتر انقلاب شاه و مردم و تفهیم آن مردم تذکار میدهد و این ارزشمند است (صحیح است) اما مطلبی که میخواستم بعرضتان برسانم موضوع تشریف فرمائی و الاحضرت شاهپور غلامرضا پهلوی باستان خراسان بود بخصوص شیروان که زندگی بهتر کارگران و کشاورزان امروزش را مشاهده فرمودند و این افتخار آمیز است و باعث تشکر از خاندان جلیل سلطنت است که پیروی از نیات رهبر مملکت می آیند و سرکشی میکنند و دستوراتی میدهند و هر یک از این مسافرتها برای بهبود هر قسمت و هر بخشی از این مملکت مفید و مؤثر است و ارزش دارد (صحیح است) و در اینجا لازم است بگویم که و الاحضرت ملاحظه فرمودند که بخش خصوصی هم قادر است برنامه های بزرگ انجام دهد ضمناً موقعیتی که حزب ما پیدا کرده موقعیت والائی است البته فرق نمیکند احزاب همه محترم هستند و همه باید تشکیلات بدهند و این فقط از زبان من کاظم مسعودی گفته نمیشود بلکه از زبان استانداری گفته میشود که بی طرف است باستانهای دیگر کاری ندارم اما بیائید تشکیلات حزب ایران نوین را به بینید که بایک اشاره از ستاد مرکزی حزب همه تجهیز میشوند همه در فعالیت های ملی همکاری میکنند و مهیا میشوند و این بسیار ارزش دارد (صحیح است) نکته دیگری که در خاتمه عرایض میخواستم بگویم این است که امروز روز خوبی است لوائح جدیدی برای وزارتخانه های جدید بمجلس تقدیم میکنند و جداً بایستی این سخن اینجا گفته شود که باز به پیروی از دستورات رهبر مملکت که فرمودند وزارتخانه ها با این عظمت که

اکنون تقسیم شده اند اینها فعالیت خود را شروع میکنند باید دسته جمعی کار بکنند و یک هدف را تعقیب نمایند یعنی پیشرفت برنامه های مترقی رهبر مملکت را با همکاری و همگامی و صمیمیت شروع و تمام کنند (صحیح است) من با این وزراء جدیدی که آمده اند آشنائی نداشتم ولی در همین فرصت کمی که آمده اند می بینم با چه علاقه و پشتکاری شروع بخدمت کرده اند مثلاً همین آقای مهدوی وزیر بازرگانی در همین مدت کوتاهی که مصدر کار شده اند قرار داد های مهمی بسته اند و با همین آقای هوشنگ انصاری که یاد خارج قرارداد امضاء میکنند یادر داخل برای پیشرفت برنامه های اقتصادی دولت تلاش میکنند در انجام کارها صمیمیت زیادی دارند همانطور که رهبر مملکت دستور داده اند ما باید این صمیمیت و همکاری را حفظ کنیم تا بتوانیم موقعیت های بهتر و بزرگتری برای مملکت خودمان کسب کنیم متشکرم (احسن - احسن).

۳ - تقدیم لوائح: تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارائی، تشکیل وزارت صنایع و معادن و تشکیل وزارت بازرگانی، بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر

رئیس - وارد دستور میشویم آقای دکتر یزدان پناه بفرمائید.

دکتر یزدان پناه (وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر) - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم لوائح مربوط به تشکیل سه وزارتخانه که عبارت از تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارائی، تشکیل وزارت بازرگانی و تشکیل وزارت صنایع و معادن است تقدیم مینمایم. استدعا دارم مقرر فرمائید برای تصویب بکمیسیونهای مربوط ارجاع شود.

رئیس - لوائح بکمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۴ - معرفی آقای علی اصغر طباطبائی بسمت معاون پارلمانی وزارت دارائی بوسیله آقای انصاری وزیر امور اقتصادی و دارائی

رئیس - آقای هوشنگ انصاری بفرمائید.

هوشنگ انصاری (وزیر امور اقتصادی و دارائی) - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم آقای علی اصغر طباطبائی را بسمت معاون پارلمانی

وزارت دارائی بحضورتان معرفی میکنم (نمایندگان - مبارک است).

۵ - تقدیم لایحه اصلاح بند سه ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی، بوسیله تیمسار سپهبد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - تیمسار سپهبد کاتوزیان بفرمائید.

سپهبد کاتوزیان (معاون وزارت جنگ) - با اجازه مقام معظم ریاست و نمایندگان محترم لایحه ای برای اصلاح بند سه ماده ۲ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی تقدیم میشود چون شرط ورود با آموزشگاه گروهبانی ششم ابتدائی بود ولی بانظام آموزشی جدید، دیگر تصدیق ششم ابتدائی وجود ندارد بنابراین تقاضا شده است که اجازه بفرمائید بجای ششم ابتدائی همین دوره ابتدائی کلاس پنجم که فارغ التحصیل میشوند در نظر گرفته بشود و بتواند وارد آموزشگاههای گروهبانی بشوند.

رئیس - لایحه بکمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۶ - اعلام وصول پنج فقره لایحه از مجلس سنا

رئیس - لوائحی از مجلس سنا رسیده است که برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۳۲۲۷ مورخ ۱۳۵۳/۲/۷ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در قبال لایحه شماره ۱۲۵۶ مورخ ۱۳۵۳/۱/۲۶ دولت راجع به تقلیل حق ثبت سفارش کالا در جلسه روز دوشنبه بیستم خرداد ماه ۱۳۵۳ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - نسبت به این لایحه در جلسه آینده اخذ رأی بعمل خواهد آمد.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۳۷۵۱ مورخ ۱۳۵۳/۲/۲۸ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۴ (دارائی) در قبال لایحه شماره ۲۶۲۰ مورخ ۱۳۵۳/۲/۱۱ دولت

راجع به پرداخت مستمری به آقای عبدالخالق رومانفسکی دو بجا در جلسه روز دوشنبه بیستم خردادماه ۱۳۵۳ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت اخذ رأی نهائی آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - نسبت به این لایحه در جلسه آینده اخذ رأی بعمل خواهد آمد.

ریاست محترم مجلس شورای ملی
گزارش کمیسیون شماره ۸ (راه) در قبال لایحه شماره ۴۴۸۸۵ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۱۹ دولت راجع به تغییر نام «وزارت راه» به «وزارت راه و ترابری» و تجدید تشکیلات و تعیین وظائف آن در جلسه روز دوشنبه بیستم خردادماه ۱۳۵۳ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد می گردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۲۹۲۰۳ مورخ ۱۳۵۳/۳/۷ آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۶ (کشاورزی و منابع طبیعی) در قبال لایحه شماره ۲۵۲۲ مورخ ۱۳۵۲/۲/۱۰ دولت راجع بحفاظت و بهسازی محیط زیست در جلسه روز دوشنبه بیستم خردادماه ۱۳۵۳ مطرح گردید و با اصلاحاتی بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی
گزارش کمیسیون شماره ۱ (خارج) در قبال لایحه شماره ۶۹۳۸۶ مورخ ۱۳۵۲/۱۰/۱۰ دولت راجع به موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و

دولت جمهوری فرانسه در جلسه روز دوشنبه ۲۰ خرداد ماه ۱۳۵۳ مطرح گردید و برای آن پیشنهاد فوریت شد که ابتدا فوریت و سپس لایحه مزبور بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

۷- طرح و تصویب فوریت لایحه موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه

رئیس - چون این لایحه در مجلس سنا با فوریت تلقی شده است فوریت آن مطرح است لایحه قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

قانون موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه

ماده واحده - موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه مشتمل بر یک مقدمه و سیزده ماده که در تاریخ ۱۶ آبان ماه ۱۳۵۲ (۷ نوامبر ۱۹۷۳) بین نمایندگان مختار دو دولت در تهران بامضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده میشود.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده و متن موافقتنامه ضمیمه در جلسه روز دوشنبه بیستم خردادماه بکزار و سیصد و پنجاه و سه شصت بتصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - نسبت به فوریت لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به فوریت لایحه خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون اقتصاد راجع به موافقتنامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم موافقتنامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی

ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان مطرح است قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز سه شنبه ۱۴/۳/۵۳ با حضور آقایان دکتر معتمدوزیری معاون وزارت اقتصاد و احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه لایحه از سالی از مجلس سنا بشماره ۷۳۴۰۸ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۵ دولت راجع بموافقتنامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۸۷ چاپ گردیده است برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد مصوبه شور اول را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون موافقتنامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان

ماده واحده - موافقتنامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان مشتمل بر یک مقدمه و ۸ ماده که در تاریخ چهاردهم آذر ماه ۱۳۵۲ برابر با پنجم دسامبر ۱۹۷۳ در تهران بامضاء نمایندگان دولتن رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصریب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور
گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۴/۳/۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد مصوبه کمیسیون اقتصاد را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه روز سه شنبه ۱۴/۳/۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری بلند مدت اقتصادی، فنی و علمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم بلغارستان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر امیر حسن زهرانی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه بدولت ابلاغ میشود.

۹- تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۱۰- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به منتفی بودن تصویبنامه مربوط به اضافه حقوق معلم و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به منتفی بودن تصویبنامه مربوط با اضافه حقوق معلم مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۴ خرداد ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای دکتر بطحائی معاون وزارت آموزش و پرورش لایحه شماره

۱۲۴۰۲ مورخ ۱۳۴۲/۱۰/۴ مربوط به تصویبنامه شماره ۳۷۹۰ مورخ ۱۳۴۰/۲/۲۳ در مورد اضافه حقوق معلم را که از لوائح معوقه بوده و طبق تقاضای دولت در جریان رسیدگی قرار گرفته است مورد بررسی قرارداد و بنظر کمیسیون با تصویب لایحه قانونی استخدام کشوری مفاد تصویبنامه فوق موضوعاً منتفی است.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضاییرزاده

رئیس - نسبت به گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به گزارش کمیسیون، خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۱- تقدیم لایحه تشدید مجازات ربانندگان اشخاص بوسیله آقای صادق احمدی وزیر دادگستری

رئیس - جناب آقای وزیر دادگستری بفرمائید. **صادق احمدی** (وزیر دادگستری) - با کسب

اجازه از مقام معظم ریاست لایحه مربوط به تشدید مجازات ربانندگان اشخاص را تقدیم می کنم. مسلماً تهیه و تقدیم اینگونه لوائح که حکایت از پیدایش يك دردی در بیکر جامعه می کند مطلوب و دلچسب نیست معهدا هرچقدر هم ناچیز و بی اهمیت باشد بایستی با آن مبارزه کرد. اینکه عرض کردم ناچیز و بی اهمیت البته از لحاظ کیفیت نیست زیرا از لحاظ کیفیت بی تردید این نوع جنایات اثرات فوق العاده نامطلوبی در جامعه دارد و افکار عمومی را جریحه دار می کند عملی است زشت و ناپسند و از هر حیث در خور مجازات شدید، ولی از لحاظ کمیت باید عرض کنم که خوشبختانه جانی برای نگرانی نیست، با توجه به اینکه در جوامع دیگر خیلی گرفتاریهای مهمتر و زیادتری هست نمیشود گفت که این يك درد فوق العاده و بی درمانی است، ولی برای جامعه کم و بیش بی تریبی هائی پیش می آید. معهدا برای سالم سازی جامعه دولت در نظر دارد و وظیفه دارد بموقع خود چاره و اقدام بکند و از چندی پیش ما در

مقام بررسی این طرح بوده ایم که پس از انجام تشریفات امروز این لایحه را تقدیم می کنم. باید عرض کنم که با قوانین و مقررات فعلی هم مسا شدیدا با این نوع جنایات مبارزه می کنیم و بخلاف تصور بعضی ها که قدری عجولانه و نا حلدی میشود گفت غیر منصفانه گاهی دستگاه قضائی را مورد حمله قرار میدهند باید عرض کنم که دستگاه قضائی مملکت با کمال صبر و متانت و بردباری بدون توجه به این تیرهای تهمت که گاهی غیر منصفانه رها میشود کارش را انجام می دهد (احسن) و ما از قوه مقننه سپاسگزاریم که همیشه در طریق اصلاح قوانین، حذف تشریفات زائد و وضع مقررات بمنظور تسهیل در دادرسی ما را یاری کرده اند. بنده در اجرای نیات عالی شاهنشاه عدالت گسترمان همیشه سعی کرده ام که دستگاه قضائی را بطرفی بزم بکنم و افعاً دستگاهی باشد که در طریق عدالت گستری در این کشور از هر حیث، بخصوص با توجه به مقتضیات زمان حال، مؤثر و مفید باشد و می توانم با سر فرازی عرض کنم که در این راه قدم های خیلی مؤثری برداشته شده است (صحیح است). در حال حاضر کسانی که عینک کبود بدبینی بچشم نداشته باشند بخوبی می بینند که دستگاه قضائی تفاوت فاحشی نسبت به گذشته پیدا کرده، اوقات دادرسی خیلی کوتاه شد، اوقات سه سال و دو سال به سه ماه و دو ماه تقلیل پیدا کرده است و من تصور می کنم که در دادگستری بشود گفت اگر بی نظیر نبوده است کم نظیر بوده (دکتر متین در گذشته در دیوان کشور پرونده ها سه چهار سال میماند) - مسئله دیوان کشور را اینجانب عالی که با دادگستری بیشتر سروکار دارید چون شغل اصلی نان و کالت دادگستری بوده است میدانید که پرونده ها آنجاسه چهار سال معطل تشریفات میماند ولی الان مدت رسیدگی با آنها به دوسه ماه رسیده (عباس میرزائی - وزاری کابینه هویدا همه کارکن و لایق هستند) بدیهی است که مشکلاتی در دادگستری هست که حل این مشکلات احتیاج بمطالعه و زمان بیشتری دارد و بعضی از مشکلات شاید هیچوقت حل نشود! بمناسبت طبع کار دادگستری، تردید نیست که دادگستری نمیتواند موجبات رضایت همه مردم را فراهم کند آنها با این دید های خاص، با این دید های

غیر منصفانه متأسفانه بعضیها دادگستری را وقتی خوب میدانند که در جهت انجام نیات آنها قدم بردارد. دادگستری را وقتی خوب میدانند که طرف های آنها را با شدت مجازات کند ولی اگر احياناً خدای نخواسته له تیغ بطرف خودشان برگشت آنوقت است که فریاد بر آرند که مسلمانی نیست بهرحال من نمی دانم این نوشته دیروز روزنامه ایران نوین راجع به شاهین عدالت بقلم چه کسی بود هر کسی بود واقع بین، مطلع، بی طرف و بی عقده بود من حقا وقتی این مقاله را خواندم لذت بردم از اینکه هستند در اجتماع ما افرادی بصیر که تمام مشکلات و قوف دارند و خوب میتوانند با يك دید خالی از غرض این مسائل را تجزیه و تحلیل کنند و این نوشته يك نوشته ای است صدر صد توأم با حقیقت و واقع بینی من تقاضا میکنم که نمایندگان محترم مجلس که آنرا ملاحظه فرموده اند ملاحظه بفرمایند خیلی سپاسگزار میشوم دعا میکنم خداوند بهمه ما این نیک اندیشی و واقع بینی را بدهد که بیطرفانه نسبت بهمه مسائل قضاوت کنیم و افعاً عدالت را بخواهیم ولو بضرر خودمان باشد همیقدر عرض میکنم که ما با این گونه جرائم با قوانین فعلی هم شدیداً مبارزه میکنم نه تنها با اینگونه و این دسته از مرتکبین جرم ربودن اطفال که افعاً جرم زشتی است بخصوص نسبت به اطفال کم سن و سال که جامعه را بتمام معنی متالم و متأثر میکند بلکه با آن دسته از افرادی که خودشان در مقام قاضی و در مقام مجری حکم بر می آیند و با استنباط و برداشت غلط از قوانین بعنوان شوهر بودن، بعنوان پدر یا برادر حتی گاهی میخوانیم بعنوان پسر عم و پسر عمه تیغ بر میدارند و دخترها و خواهرها و بستگان خود را با قضاوت و عجولانه بدم تیغ میسپردن و خون آنها را میریزند میخواهند شاید اینطور جامعه را اصلاح کنند! اطمینان داشته باشید آن افرادی را هم که استنباط غلط از قانون دارند، شدیداً تعقیب میکنیم و هیچگونه ارفاقی با آنها و همچنین افرادی که دست بر بودن اطفال میزنند و موجبات ناراحتی خانواده ها را فراهم میکنند یا احياناً آزار و اذیتی به بچه ها میزنند قائل نمیشویم و این قبیل افراد شدیداً مجازات خواهند شد (آفرین).

رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۱۲- طرح و تصویب گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به منتفی بودن تصویبنامه مربوط به پرداخت ترمیم حقوق معلمین بمآخذ صدر در صد اشل مقرر و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به منتفی بودن تصویبنامه مربوط به پرداخت ترمیم حقوق معلمین بمآخذ صدر در صد اشل مقرر مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۴ خردادماه ۱۳۵۳ با حضور آقای دکتر بطحائی معاون وزارت آموزش و پرورش لایحه شماره ۳۲۹۶۱ مورخ ۱۳۴۰/۱۰/۹ مربوط به تصویبنامه شماره ۳۲۷۲۸ مورخ ۱۳۴۰/۱۱/۷ راجع به پرداخت ترمیم حقوق معلمین بمآخذ صدر در صد اشل مقرر در تصویبنامه شماره ۳۷۹۰ که از لوائح معوقه بوده و طبق تقاضای دولت در جریان بررسی قرار گرفته است مورد رسیدگی قرار داد و بنظر کمیسیون با تصویب لایحه قانونی استخدام کشوری مفاد تصویبنامه فوق موضوعاً منتفی است.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضاییرزاده

رئیس - نسبت به گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیرم به گزارش کمیسیون خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۳- طرح گزارش شورا اول کمیسیون امور خارجه راجع بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم مغولستان

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم مغولستان مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۳/۱۴ با حضور آقای اقبال معاون وزارت امور خارجه لایحه ارسالی از مجلس سنا بشماره ۷۴۱۲۶ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۱۳ راجع بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مغولستان را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۳/۱۴ تقدیم و بشماره ۱۱۹۴ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه مجلس سنا را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

قانون موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم مغولستان

ماده واحده - موافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مردم مغولستان مشتمل بر یک مقدمه و هشت ماده که در تاریخ ۷ آذرماه ۱۳۵۲ (۲۸ نوامبر ۱۹۷۳) بین نمایندگان مختار دو دولت در تهران بامضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس

گزارش شور اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۳/۱۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بموافقتنامه فرهنگی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری مغولستان را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی -

دکتر امیر حسن زهرائی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) ورود در شور میاده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۴- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع بموافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۳/۱۴ با حضور آقایان اقبال معاون وزارت امور خارجه و دکتر فتح اله سعادت معاون وزارت اطلاعات لایحه ارسالی از مجلس سنا بشماره ۷۴۱۳۰ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۱۳ راجع بموافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۳/۱۴ تقدیم و بشماره ۱۱۹۵ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه مجلس سنا را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم

میدارد.

قانون موافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان

ماده واحده - موافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان مشتمل بر یک مقدمه و ۹ ماده که در تاریخ ۱۸ آذرماه ۱۳۵۲ (۹ دسامبر ۱۹۷۳) بین نمایندگان مختار دو دولت در تهران بامضاء رسیده است، تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون علوم و آموزش عالی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۱۲ خردادماه ۱۳۵۳ با حضور آقایان دکتر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی و دکتر بطحائی معاون وزارت آموزش و پرورش لایحه شماره ۸۹۴ - ۵۳/۱/۲۰ دولت راجع به تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۵۴ چاپ شده با توجه به پیشنهاد های رسیده مطرح و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی

تقدیم میدارد.

لایحه قانون مربوط به تأمین وسائل و امکانات

تحصیل اطفال و جوانان ایرانی

ماده ۱۵ - هیچکس نمیتواند اطفال و جوانان ایرانی را که طبق مقررات و آئین نامه های آموزشی کشور واجد شرایط تحصیل میباشند بدون مجوز از تحصیل بازدارد.

ماده ۲۵ - در هر محل که بر اساس قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب ۱۳۲۲/۵/۶ و اصلاحیه آن موجبات تحصیل مراحل تعلیمات عمومی فراهم و اعلام شده باشد پدر یا مادر یا سرپرست قانونی کودک که وظیفه نگاهداری و تربیت کودک بر عهده او میباشد مکلف است نسبت به ثبت نام و فراهم کردن موجبات ادامه تحصیل

کودک تحت سرپرستی خود اقدام کند و در صورتیکه از تحصیل کودک جلوگیری نماید و از انجام وظیفه خویش خودداری کند وزارت آموزش و پرورش رأساً به ثبت اسامی کودکان مندرج در آمار ارسالی اداره کل ثبت احوال موضوع تبصره ماده ۵ قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی و همچنین نسبت به ثبت نام کودک واجد شرایط تحصیل در مراحل اول و دوم موضوع ماده ۲ قانون اصلاح قانون مذکور اقدام خواهد نمود.

ماده ۳۵ - پدر یا مادر یا سرپرست قانونی کودک و نوجوان کمتر از هیجده سال مکلف است به ثبت نام کودک یا نوجوان مستعد تحصیل طبق ضوابط وزارت آموزش و پرورش در رشته ای که مدارس

میشود.

گزارش شور اول از کمیسیون اطلاعات بمجلس

شورای ملی

کمیسیون اطلاعات در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۳/۱۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی از مجلس سناراجع بموافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اطلاعات - نجفقلی بسیان

گزارش شور اول از کمیسیون اقتصاد

بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۳/۱۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع بموافقتنامه همکاری جهانگردی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری لبنان را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون علوم و آموزش عالی راجع به تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی مطرح است قرائت میشود.

راهنمایی تعیین میکنند اقدام و وسایل ادامه تحصیل او را در دوره های بالاتر فراهم کند و در صورت ادعای عدم تمکن مالی، دولت مکلف است امکانات لازم برای ادامه تحصیل او را فراهم نماید. مرجع و ضوابط تشخیص عدم تمکن مالی پدر یا مادر یا سرپرست برای تأمین امکانات مزبور از طرف دولت طبق آئین نامه است که توسط وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت آموزش و پرورش تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴۵۵- هر يك از پدر یا مادر یا سرپرست قانونی كودك و نوجوان كمتر از هیجده سال كه قانوناً مسئول پرداخت مخارج زندگی او میباشد و با داشتن امکانات مالی طبق تشخیص مراجع مذکور در این قانون از تهیه وسایل و موجبات تحصیل كودك یا نوجوان واجد شرایط تحصیل در حلی كه موجبات تحصیل از طرف وزارت آموزش و پرورش فراهم شده باشد امتناع كند یا بنحوی از انحاء از تحصیل او جلوگیری نماید بجزای نقدی از ده هزار ریال تا دوست هزار ریال و بانجام تكالیف فوق نسبت به كودك یا نوجوان محكوم خواهد شد.

چنانچه ظرف ده روز پس از ابلاغ حكم قطعی محكوم علیه به تكلیف مقرر در حكم مبنی بر فراهم نمودن موجبات تحصیل كودك یا نوجوان وثبت نام او اقدام ننماید و یا پس از اجرای حكم مجدداً كودك یا نوجوان را از تحصیل بازدارد به حبس جنحه ای از يكسال تا سه سال محكوم خواهد شد در اینصورت بموجب حكم دادگاه هزینه معاش و تحصیل كودك یا نوجوان از دارائی محكوم علیه تأمین خواهد شد.

تبصره - وجوه حاصل از جزای نقدی موضوع این ماده در اختیار شورای آموزش و پرورش منطقه ای مربوط قرار میگیرد تا جهت اعطای كمك بكوكدكان و نوجوانان موضوع ماده ۳ بمصرف برسد.

ماده ۵۵۵- تحصیلات حرفه ای تا پایان دوره متوسطه مجانی است.

ماده ۶۵۵- تحصیلات دوره متوسطه غیر حرفه ای کسانی كه میخواهند در دستگاههای دولتی خدمت كنند

مجانی خواهد بود مشروط بر اینکه این افراد حداقل بمدت سنوات تحصیل بدولت خدمت كنند. ضوابط مربوط بخدمت در دستگاههای دولتی و نحوه اجرای این ماده طبق آئین نامه ای خواهد بود كه به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷۵۵- دانشجویان و هنرجویانی كه بخواهند از تحصیلات مجانی و یا كمك دولت استفاده كنند مكلفند معادل دو برابر مدتی كه از تحصیل مجانی و یا كمك دولت استفاده کرده اند در صورت نیاز دولت در رشته متناسب تحصیلات خود در دستگاههای دولتی و یا بمعرفی دولت در بخش خصوصی در كشور خدمت كنند. در صورت استنكاف از انجام تمام و یا قسمتی از خدمات مذکور باید هزینه تحصیلات مجانی و یا كمك دریافتی را بتناسب مدتی كه خدمت نكرده اند بدولت تأديه نمایند.

ماده ۸۵۵- سایر اشخاصی كه خارج از ضوابط ماده ۷ این قانون تحصیلات عالی مینمایند مكلفند پس از انجام یا قطع تحصیل بمنظور ادای دین خود به مهین باندازه مدت تحصیلات عالی خود در رشته های مورد نیاز كشور خدمت كنند و در صورت استنكاف از انجام تمام یا قسمتی از خدمت مذکور باید مخارجی را كه دولت برای تحصیل آنان متحمل شده است بپردازند. آئین نامه های مربوط بنحوه خروج از كشور افراد مذکور در این قانون و نحوه احتساب مخارج تحصیلی آنان از طرف وزارتخانه های علوم و آموزش عالی، آموزش و پرورش و كشور تهیه و پس از تصویب كمیسیونهای مربوط بمجلسین اجرا خواهد شد.

ماده ۹۵۵- محصلینی كه با استفاده از كمك هزینه تحصیلی و یا مقرری نیروهای مسلح شاهنشاهی بمنظور خدمت در ارتش شاهنشاهی - ژاندارمری كشور و شهربانی كشور تحصیل مینمایند از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و در هر مورد تابع مقررات سازمان متبوع خواهند بود.

مخبر كمیسیون علوم و آموزش عالی
دكتر امیر حسن زهرائی

گزارش شور دوم از كمیسیون آموزش و پرورش

بمجلس شورای ملی

كمیسیون آموزش و پرورش در جلسه ۱۳ خرداد ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی را كه گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۵۴ چاپ شده مطرح و مصوبه كمیسیون علوم و آموزش عالی را در این مورد تأیید و تصویب كرد.

اینك گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر كمیسیون آموزش و پرورش - میراسدالله

موسوی ماکوئی

گزارش شور دوم از كمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

كمیسیون دادگستری در جلسه ۱۴ خرداد ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی را كه گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۵۴ چاپ شده مطرح و مصوبه كمیسیون علوم و آموزش عالی را در این مورد تأیید و تصویب كرد.

اینك گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر كمیسیون دادگستری - دكتر سید محمد رضا

تنكابنی

گزارش شور دوم از كمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

كمیسیون دارائی در جلسه ۱۵ خرداد ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأمین وسائل و امکانات تحصیل اطفال و جوانان ایرانی را كه گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۵۴ چاپ شده مطرح و مصوبه كمیسیون علوم و آموزش عالی را در این مورد تأیید و تصویب كرد.

اینك گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر كمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵- هیچكس نمیتواند اطفال و جوانان ایرانی را كه طبق مقررات و آئین نامه های آموزشی كشور واجد شرایط تحصیل میباشد بدون مجوز از تحصیل باز دارد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانی كه موافقتخواهش میكنم قیام فرمایند (اكثربرخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۵- در هر محل كه بر اساس قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی مصوب ۱۳۲۲/۵/۶ و اصلاحیه آن موجبات تحصیل مراحل تعلیمات عمومی فراهم و اعلام شده باشد پدر یا مادر یا سرپرست قانونی كودك كه وظیفه نگاهداری و تربیت كودك برعهده او میباشد مكلف است نسبت به ثبت نام و فراهم كردن موجبات ادامه تحصیل كودك تحت سرپرستی خود اقدام كند و در صورتیكه از تحصیل كودك جلوگیری نماید و از انجام وظیفه خویش خودداری كند وزارت آموزش و پرورش رأساً به ثبت اسامی كودكان مندرج در آمار ارسالی اداره كل ثبت احوال موضوع تبصره ماده ۵ قانون آموزش و پرورش عمومی اجباری و مجانی و همچنین نسبت به ثبت نام كودك واجد شرایط تحصیل در مراحل اول و دوم موضوع ماده ۲ قانون اصلاح قانون مذکور اقدام خواهد نمود.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده دوم خانمها و آقایانیكه موافقتخواهش میكنم قیام فرمایند (اكثربرخاستند) تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵- پدر یا مادر یا سرپرست قانونی كودك و نوجوان كمتر از هیجده سال مكلف است به ثبت نام كودك یا نوجوان مستعد بتحصیل طبق ضوابط وزارت آموزش و پرورش در رشته ای كه مدارس راهنمایی تعیین میکنند اقدام و وسایل ادامه تحصیل او را در دوره های بالاتر

فراهم کند و در صورت ادعای عدم تمکن مالی دولت مکلف است امکانات لازم برای ادامه تحصیل او را فراهم نماید. مرجع و ضوابط تشخیص عدم تمکن مالی پدر یا مادر یا سرپرست برای تأمین امکانات مزبور از طرف دولت طبق آئین نامه ایست که توسط وزارت علوم و آموزش عالی و وزارت آموزش و پرورش تهیه و تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده سوم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - هریک از پدر یا مادر یا سرپرست قانونی کودک و نوجوان کمتر از هیجده سال که قانوناً مسئول پرداخت مخارج زندگی او میباشد و بداشتن امکانات مالی طبق تشخیص مراجع مذکور در این قانون از تهیه وسائل و موجبات تحصیل کودک یا نوجوان واجد شرایط تحصیل در محلی که موجبات تحصیل از طرف وزارت آموزش و پرورش فراهم شده باشد امتناع کند یا بنحوی از انحاء از تحصیل او جلوگیری نماید بجزای نقدی از ده هزار ریال تا دویست هزار ریال و بانجام تکالیف فوق نسبت بکودک یا نوجوان محکوم خواهد شد.

چنانچه ظرف ده روز پس از ابلاغ حکم قطعی محکوم علیه به تکلیف مقرر در حکم مبنی بر فراهم نمودن موجبات تحصیل کودک یا نوجوان و ثبت نام او اقدام ننماید و یا پس از اجرای حکم مجدداً کودک یا نوجوان را از تحصیل باز دارد به حبس جنهای از یکسال تا سه سال محکوم خواهد شد در این صورت بموجب حکم دادگاه هزینه معاش و تحصیل کودک یا نوجوان از دارائی محکوم علیه تأمین خواهد شد. **تبصره** - وجوه حاصل از جزای نقدی موضوع این ماده در اختیار شورای آموزش و پرورش منطقه ای مربوط قرار میگیرد تا جهت اعطای کمک بکودکان و نوجوانان موضوع ماده ۳ بمصرف برسد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۴ خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - تحصیلات حرفه ای تا پایان دوره متوسطه مجانی است.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۵ خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - تحصیلات دوره متوسطه غیر حرفه ای کسانی که میخواهند در دستگاههای دولتی خدمت کنند مجانی خواهد بود مشروط بر اینکه این افراد حداقل بمدت سنوات تحصیل بدولت خدمت کنند. ضوابط مربوط بخدمت در دستگاههای دولتی ونحوه اجرای این ماده طبق آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - دانشجویان و هنرجویانی که بخواهند از تحصیلات مجانی و یا کمک دولت استفاده کنند مکلفند معادل دو برابر مدتی که از تحصیل مجانی و یا کمک دولت استفاده کرده اند در صورت نیاز دولت در رشته متناسب تحصیلات خود در دستگاههای دولتی و یا بمعرفی دولت در بخش خصوصی در کشور خدمت کنند. در صورت استنکاف از انجام تمام و یا قسمتی از خدمات مذکور باید هزینه تحصیلات مجانی و یا کمک دریافتی را بتناسب مدتی که خدمت نکرده اند بدولت تأدیبه نمایند.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - سایر اشخاصی که خارج از ضوابط

دکتروزدان پناه (وزیر مشاور) - در ماده اول و در سایر مواد همه جا بحث از تحصیلات عالی است اینجا هم روشن است که منظور تحصیلات عالی است.

رئیس - نسبت به این توضیحی که داده شد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند این توضیح منظور بشود خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد رأی میگیریم بماده ۸ با اصلاحی که بعمل آمد خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - محصلینی که با استفاده از کمک هزینه تحصیلی و یا مقرری نیروهای مسلح شاهنشاهی بمنظور خدمت در ارتش شاهنشاهی - ژاندارمری کشور و شهربانی کشور تحصیل مینمایند از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و در هر مورد تابع مقررات سازمان متبوع خواهند بود.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است. آقای عباس میرزائی بفرمائید.

عباس میرزائی - با اجازه مقام محترم ریاست، در مورد لایحه ای که الان مطرح است و تصویب کردید، يك شمه مختصری را می خواستم بعرض نمایندگان محترم برسانم. من که کارگر بودم، در زمان کارگری خیلی علاقه داشتم که تحصیل هم بکنم. ولی امکاناتی که امروز این دولت برهبری رهبر عالی قدر کشور، شاهنشاه آریامهر در اختیار ملت ایران با تصویب قوه مقننه میگذازد، آنروز این امکان در مملکت ما نبود و ما آرزو داشتیم که بتوانیم تحصیلات عالی بکنیم (احسن) و امروز می بینیم که دولت این امکان را برای هر فرد ایرانی اعم از شهر نشین یا روستائی، اعم از کارگر و کاسب فراهم کرده است که میتواند تا هر اندازه قدرت از لحاظ هوش و استعداد دارد از امکانات تحصیل بهره مند شود (صحیح است) بنده در اینجا سزاوار میدانم از بانوانی

ماده ۱۷ این قانون تحصیلات عالی مینمایند مکلفند پس از انجام با قطع تحصیل بمنظور ادای دین خود به مهین باندازه مدت تحصیلات عالی خود در رشته های مورد نیاز کشور خدمت کنند و در صورت استنکاف از انجام تمام یا قسمتی از خدمت مذکور باید مخارجی را که دولت برای تحصیل آنان متحمل شده است بپردازند. آئین نامه های مربوط بنحوه خروج از کشور افراد مذکور در این قانون ونحوه احتساب مخارج تحصیلی آنان از طرف وزارتخانه های علوم و آموزش عالی، آموزش و پرورش و کشور تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین اجرا خواهد شد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ آقای دکتر اسکوئیان بفرمائید.

دکتر اسکوئیان - عرض کنم در ماده ۸ سایر اشخاصی که خارج از ضوابط ماده ۷ این قانون تحصیلات عالی مینمایند مکلفند پس از انجام با قطع تحصیل بمنظور ادای دین خود به مهین باندازه مدت تحصیلات عالی خود در رشته های مورد نیاز کشور خدمت کنند و در صورت استنکاف از انجام تمام یا قسمتی از خدمت مذکور باید مخارجی را که دولت برای تحصیل آنان متحمل شده است ..... این تحصیل بطور مطلق نوشته شده است گمان میکنم اشتباه چاپی با اصلاح عبارتی است و باید تحصیلات عالی باشد و باید نوشته شود که دولت برای تحصیلات عالی آنها متحمل شده است بپردازند.

رئیس - در شور دوم که اصلاح عبارتی نمیشود کرد مگر اینکه اشتباه چاپی اصلاح شود آقای دکتر میرعلاء نظری دارید بفرمائید.

دکتر میرعلاء (معاون وزارت علوم و آموزش عالی) - اصلاح این عبارت اشکالی ندارد در همه مواد لایحه تحصیلات عالی گفته شده است اینجا هم باید تحصیلات عالی باشد.

دکتر موتی - اشکالی ندارد چون در همه مواد تحصیلات عالی است.

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه فرمایشی دارید بفرمائید.

که در این مجلس هستند، جناب رئیس محترم، با اجازه شما تشکر کنم. مخصوصاً سرکار خانم صفی نیا و سرکار خانم طالقانی این پیشنهاداتی که داده بودند من در کمیسیون دارائی و کمیسیون علوم و آموزش عالی مطالعه کردم و البته جوابی که آقای دکتر بطحائی داد قانع کننده بود ولی این نهاد کار بانوانی که در مجلس راه پیدا کرده اند و این شکر و سپاسی که از رهبر مملکت بجا می آورند، مثل ما آزادشدگان، یعنی کارگران و کشاورزان، اینجا جادار دارد از این زنان، از روح پاکشان که نسبت به دین مقدس اسلام دارند و در این لایحه پیشنهاداتی دادند و مکلف و موظف کرده اند در مدارس خارجی، در مدرسی که ایرانی ها درس می خوانند مسائلی را وزارت آموزش و پرورش فراهم کند و آنها را متعهد کند که افراد ایرانی را که در آنجا اطفالشان درس می خوانند، با اصول ملی و مبنی و دینی پای بند بکنند و این درس هم در آنجا ایجاد بشود. بنده سزاوار دیدم از این بانوان گرامی که اینقدر متعصب و معتقد با اصول مذهب مقدس اسلام هستند و در هر موقع که مقتضی بدانند در این باره اظهار علاقه میکنند، پیشنهادات عاقلانه و مستدل را به مجلس تقدیم میکنند، در این ساحت مقدس تجلیل کنم و سرتعظیم به آستان مقدس رهبر مملکت بسایم (احسن) تکریم و درود بر تو رهبر خردمند، درود بر تو پادشاهی که توانستی بدنی ثابت بکنی ملت ایران پای بند با اصول مقدس اسلام است و این آزادی که باین ملت دادی ثابت کردی آن مردمی را که در یوغ و بند گذاشته بودند، چه کارگران چه زنان، چه روستائیان

امروز که آزاد شده اند، بیاس این آزادی سربه آستان مقدس پروردگار میسایند و همیشه بجان شاهنشاه دعا میکنند و در این مجلس همیشه و در هر مورد از دین مقدس اسلام حمایت میکنند و همیشه دولت پرکار و خدمتگزار هویدا هم پشتیبان این اصل است و در کمیسیون هم از آقای دکتر بطحائی معاون وزیر آموزش و پرورش شنیدیم که در دوره راهنمایی اخیراً قرآن را با ترجمه دارند چاپ میکنند، در کلاس ۸ و ۹ و ۱۰ برای دوره راهنمایی و تا آنجا که میسر باشد قرآن و شریعات تدریس شود حتی جادار دارد در دوره عالی هم این کار دنبال شود من بسار دیگر در اینجا بوزیر آموزش و پرورش مملکت تبریک میگویم و تحسین میکنم از اینکه پیروی از منویات رهبر عالیقدر کشور ایران در باره اشاعه و ترویج دین مقدس اسلام اینقدر کوشا و اینقدر صمیمی هستند. (احسن. احسن).

رئیس. نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۱۶- اعلام تنفس - ختم جلسه

رئیس. با اجازه خانمها و آقایان چند دقیقه ای تنفس داده میشود.
(در ساعت ده و ده دقیقه صبح جلسه بعنوان تنفس ختم گردید)
رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**